Sayın Hüdaverdi Talay
Kartaltepe Terakki Cad.
Barbaros Sokak 104/2
BAKIRKÖY-İSTANBUL

TEKSTİL

ONBEŞ GÜNDE BİR YAYINLANIR TEKSTİL İŞÇİLERİ SENDİKASI ORGANIDIR

15 MART 1970
YIL: 2
SAYI: 31

İşkolu Yetkisini Şantaj Olarak Kullanmaya Çalışan

TEKSİF Her Yerde BOZGUNA UĞRUYOR

Gazetemizde daha önce de geniş bir şekilde yansıttığımız gibi, Teksif, işkolu seviyesinde aldığı yetkiyi işçileri patronlara satmak için kullan-

cuk parası alanın bu zammı 10 liraya çıkarılacak, ancak 10 lira alan ise bundan da yararlanamayacaktır.

Sarı sendika, elindeki iki

Genel Başkan Rıza Güven iki sayfalık paçavradan ibaret iş kolu sözleşmesini işçilere izah ederken.

Genel başkan işyerlerini dolaşmaya devam ediyor

Genel Başkan Rıza Güven üyelerimizin bulunduğu işyerle-

MİHA İŞÇİLERİ YUVAYA DÖNDÜLER

Geçen dönem toplu iş sözleşme yetkisini yalan dolan ve türlü vaatlerle işçileri kandırarak alan karşı sendikanın bir yıllık bir süre içinde ipliği pazara çıkmış ve aldatıldıklarını anlayan işçiler tekrar sendikamıza üye olmak için başvurmuşlardır.

Sendikamızın çalışmalarını en iyi bilen işyerlerinden olan Miha işçilerinin bu kadar kısa bir sürede gerçekleri görmeleri ve işverenin baskısına rağmen tekrar sendikamıza dönmeleri büyük bir başarıdır.

Artık karşı sendikanın yalanlarına kanmıyacaklarını söyleyen Miha işçilerinin diğer işyerleri işçileri tarafından da örnek alınacağı ve harekete geçecekleri beklenmektedir.

Açıklamaya memnun olan emekçiler Genel Başkanla toplu halde

maktadır. Nitekim, kendi aralarındaki ihtilâfı da saklayamayan sözleşme adlı paçavrayı yama olarak bile kullanamamaktadırlar.

İki sayfadan ibaret sözleşme paçavrası, sadece 2,5 liralık çocuk zammı farkını getirmekte ve bunu da 10 lirada dondurmaktadır. Yani, 7,5 lira ço-

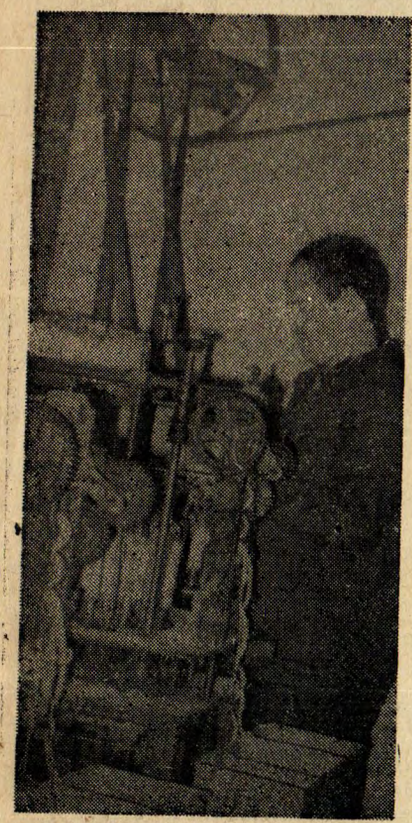

İşinin başında bir işçi

sayfalık paçavrayı, Sendikamız teşkilâtının bulunduğu işyerlerinde kullanmaya çalışmakta ve sözde grev oyla-

(Devamı 4 ncü sayfada)

Yeni askerlik kanun tasarısı hazırlanıyor

Sızan haberlere göre yeni askerlik kanun tasarısı hazırlanmaktadır. Bu tasarıya göre, askerlik süresi kısaltıldığı gibi bedel sistemi konulmakta

(Devamı 4 ncü sayfada)

rini dolaşmaya devam etmektedir. Böylece bütün işyerlerinin ziyaretini tamamlayacaktır. Genel Başkan, üyelerimizin dert ve dileklerini bizzat yerinde tesbit etmekte ve meselerini halle çalışmaktadır.

İşçiler bu ziyaretleri büyük bir memnunlukla karşılamaktadırlar. Nalbantoğlu'nda açık

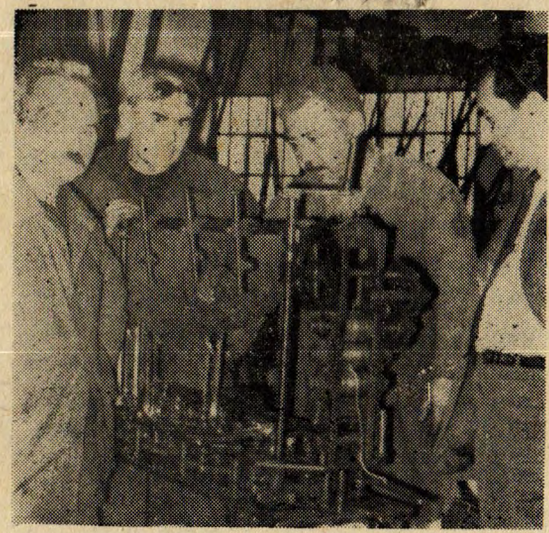

Genel Başkan Rıza Güven Aktel Fabrikası emekçilerinin çalışmalarını izliyor.. İşte dökülen alın terleri...

Aktel-li bayan üyelerimiz Genel Başkanlariyle toplu halde

lamalarını yaptıktan sonra, Aktel Fabrikasına uğrayan Rıza Güven, işçilerin çalışmalarını bizzat tetkik etmiş ve dert ve dileklerinin olup olmadığını sormuştur. Kendileriyle yakından ilgilenildiğini gören tekstil işçileri, bu ziyaretlerin sık sık yapılmasının memnuniyetle karşılanacağını söylemişlerdir.

YENİ TASARI: İLKOKUL MEZUNU OLMAYAN ASKERE ALINMIYOR (BASINDAN)

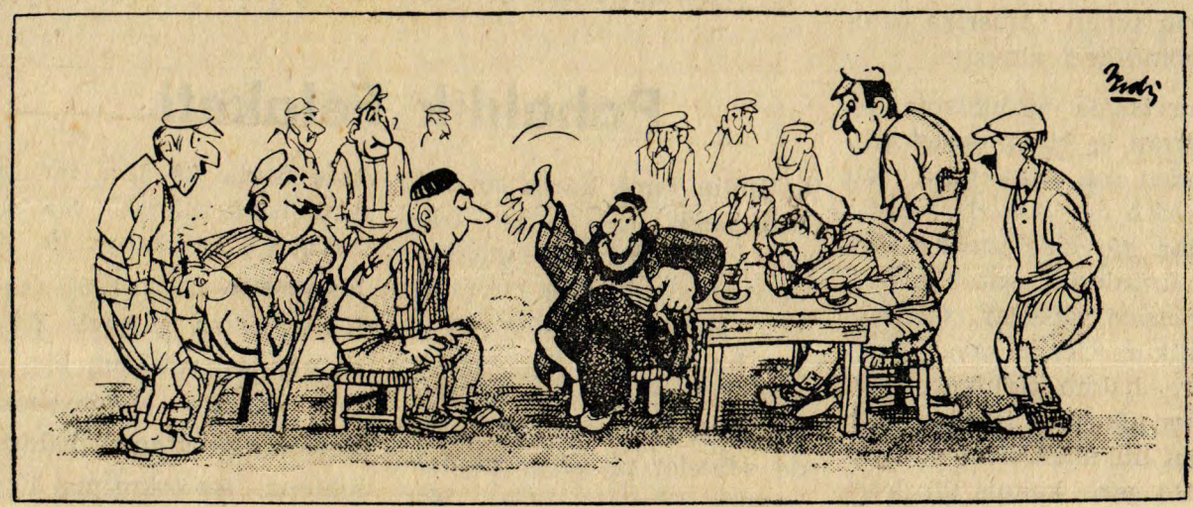

— GÖRDÜNÜZ MÜ MEKTEBE GİTMEMENİN FAYDASINI ESKERLİKTEN DE KURTULDUNUZ...

GÖRÜŞ
Rıza Güven

İş Kolu Sözleşmesi Yersiz ve yararsızdır

275 sayılı yasada iki türtoplu iş sözleşmesi tanımlanmıştır.

Bunlardan biri iş kolu düzeyinde yapılan toplu iş sözleşmesi, diğeri işyeri sözleşmesidir.

Yasanın uygulanmasında bazı görüş ayrılıkları doğmuş ve bunlar yargıtay kararı ile açıklığa kavuşmuş bulunmaktadır.

Önceleri iş kolunda bir sözleşme yapılmışsa ayrıca işyeri düzeyinde sözleşme yapılamıyacağı görüşü ortaya atılmış, Paşabahçe Şise

(Devamı 4 ncü sayfada)

DEMİRSOY BAKLAYI AĞZINDAN ÇIKARDI

Geçen hafta karşı sendikanın Bakırköy Şube kongesi yapılıyordu. Bu münasebetle kodaman sendika beyleri de hazır bulundular. Delegeler, «hazır beyler de burada iken müşkküllerimizi çözeriz» diye seviniyorlardı.

Arka tarafı sendikanın gidişatına muhalif büyük bir grup işgal ediyordu. Bunlar oldukça bilinçli ve üsttekilerin neler çevirdiklerini gayet güzel bilen, gören emekçilerdi. Ayrıca da kesif bir kulis faaliyetine girmişlerdi.

Muvafıkların traşlarını yuhlarla kesiyorlardı. Muvafık kanadın ekibi olarak kazanan Divan, yuhları sık sık baba nasihatleri ile kesmeye çalışıyordu. Ne var ki, muhalif grup kararlı idi.

Bunlar neden muhaliftiler sendikalarına? Sık sık gazetemizde belirtmiştik Tekstif emekçileri sömürmektedir ve açıkça sarı sendikacılık yapmaktadır. İşverenlere karşı tek bir direnişe geçmemektedir. O kadar geçmemektedir ki, bırakın sözleşme hükümlerinin uygulatılması çabalarını, kanun hükümlerini bile uygulatacak eylemlere girişmekten kurnazca kaçınıyorlardı. Nitekim, Sümerbank'ta hâlâ asgari ücretler uygulanmıyordu. Devletin koca kuruluşu, Devletin kanunlarına açıkça yan çiziyordu. Ve sendika da bu yan cizmelere gözlerini kapalı tutuyordu.

Kongrenin muhalif grubu hep bir ağızdan kürsüde emekçileri uyutmaya çalışan baş sendikacı Demirsoy'a soru soruyordu: **«Sümerbank'a asgari ücretleri neden uygulatmıyorsunuz?»** Demirsoy soğukkanlılığını devam ettiriyordu:

— **«Hele bir hükümet kurulsun, hele siyasi hava bir**

(Devamı 4 ncü sayfada)

YORUMSUZ

Geçen pazar günü yapılan Teksif Bakırköy Şube Kongresini iktidardan yana TERCÜMAN Gazetesi aynen aşağıdaki gibi yansıtıyordu:

TEKSİF Sendikası Bakırköy Şubesi'nin yaptığı kongrede söz alan [illegible] idarecileri işverenlerle iş[illegible] sal olarak da SANCAK TÜL fabrikasından çıkarılan 89 işçiye hiç bir yardım yapılmadığını belirtmişlerdir.

Bir delege ise kadın erkek işçilerin uzak semtlerdeki işyerlerine koyun gibi yük kamyonları ile taşındığını söylemiş, «bu da kâfi gel-

MAKARİOS'A SUİKAST YAPILDI

Suikaste uğrayan Makarios

Kıbrıs lideri Makarios'a geçen gün Rum çetecileri tarafından suikast yapılmıştır. Helikopterle bir törene giderken suikasta uğrayan Makarios'a hiçbir şey olmamıştır. Olay henüz soruşturma safhasındadır.

GERİCİ BASININ YAYGARASI

Sendikamızdan küçük haberler

Gürsan iplik'te sözleşme imzalandı

Eyüp Ayvansaray'da kurulu Gürsan İplik Fabrikasını teşkilâtlandıran Eyüp Şubesi gerekli çalışmaları yapmak suretiyle yetki alınmış ve toplu iş sözleşmesi müzakerelerine başlandığı daha evvelki isayılarımızda bildirilmişti.

İşyerinin işi ve mali şartlarının yeetrsişliğine rağmen olumlu bir sözleşme yapılabilmiştir. Bu surette söleşme düzenine bir yenisi daha eklenmiş bulunmaktadır.

Sözleşmenin üyelerimiz için hayırlı olmasını dileriz.

Prens triko işçileri sendikamızda

Mahmutpaşa şubemizin teşkilâtlanma çalışmaları her geçen gün meyvelerini vermektedir. Ve Mahmutpaşa'da kurulu işyerleri sıra ile sendikamız çatışır altında toplanmaktadırlar.

Bölgenin büyük işyerlerinden biir olan **PRENS TRİKO**'da çalışan kardeşlerimiz de Sendikamızın çalışmalarını bir müddet izlemiş ve hep birlikte sendikamıza gelerek üye olmuşlardır.

Böylece toplu sözleşme için geerkli hazırlıklara girişilmiştir. Yeni üyelerimiz verdikleri kararın isabetliğini yakın günlerde bizzat göreceklerdir.

Sendikamız Tasarı Hazırlıyor

Uzun zamandan beri iktidarlar tarafından emekçiler aleyhine değiştirilmesi istenen Sendikalar ve Toplu iş sözleşmesi, Grev ve Lokavt yasaları şube başkanı Fuat Pınarbası ve Hüdaverdi Talay'ı komisyon olarak görevlendirmiştir.

Yapılan çalışmalar sonucu Genel Yönetim Kuruluna ve-

birliği yapmakla suçlamış, haksız yere işlerinden atılan işçilerin haklarını korumadıklarını iddia etmişlerdir. Bu iddialarına bir mi-

miyormuş gibi 20 kişilik kamyonlara 40 kişi yüklenmektedir, bu durumlara da sendikacılarımız lâkayt kalıyorlar.» demiştir.

EKONOMİ SORUNLARI

Emperyalizm Nedir

Gazete, dergi, parti bildirilerinde, toplantılarda sık sık rastladığımız bu kelime nedir, neyi ifade eder, şimdi bunu görelim. Geçen sayılarımızda, kapialist yani sermayedar düzenin, insan toplumlarının ilk çağlarınoanberi mevcut olmadığını, bu düzenin hayvanlar ve toprak üzerinde ferdi mülkiyet şartlarının ortaya çıkmasından sonra hakim olduğunu açıklamıştık. Kapitalist düzenin ortaya çıkması ile kâr elde etme hırsı etrafı sarmış ve para babaları herşeyde kâr aramışlar, kâr onların ahlakı olmuş ve herşeyi alıp satmaya başlamışlardır. Bu arada uzun asırlar insanlar bile resmen para ile bir eşya gibi alınıp satılmış ve buna kölelik müessesesi adı verilmiştir kanunlarda. Şimdi ise, kapitalist düzen işçi ve köylüleri ücretli köle durumuna getirmiştir. İşte bu, işçiler ve köylüler için cehenne mdüzeni olan sermayedar düzeni, İngiltere, Fransa ve Amerika gibi ülkelerde geçen asırda kendi sınırlarını aşmış ve geri kalmış fakir ülkeler halklarını kıskacı içine almıştır. Bu kıskaç, fakir Asya, Afrika, Güney Amerika ülkeleini kavramış ve buralar halklarını limon gibi sıka sıka bütün kaynaklarını sömürmeye girişmiştir. İşte, bu sömürgeci ülkelerdeki kapitalist düzenin bütün dünyayı sömürmek için yaptığı bu saldırmaya **EMPERYAPİZM** denilmektedir. Zamanımızda İngitere ve Fransa, sömürge altındaki halkların yaptıkları kurtuluş mücadeleleri ile ve sosyalist ülkelerin ortaya çıkması ile gerilemiş ve artık sahneden çekilmektedir. Fakat, buna karşı onların yerini Amerika denilen sömürgeci almıştır.

Amerika'da yüzbinlerce işçi çalıştıran ve bizim devlet bütçesinden çok daha fazla kâr elde eden dev şirketler vardır. Bunlar, kâr elde etmek ve sanayi ürünlerini satabilmek için herşeyi yaparlar. Gerekirse, hükümetlerine savaş çıkartırlar, hakim oldukları geri kalmış ülkelerin işlerine gelmeyen hükümetlerini devirtirler. Bu geri kalmış ülkelerde

(Devamı 4 ncü sayfada)

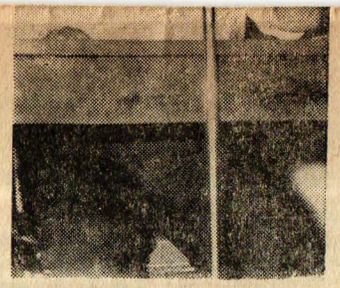

Doç. Dr. Çetin Özek

Gerici basın birkaç günden beri ta mbir elbirliği içinde Türkiye'nin ender yetiştirdiği bilim adamlarımızdan Doç. Çetin ÖZEK'e karşı bir saldırı kampanyasını yürütmektedir. Tekstil topluluğunun çok yakından tanıdığı Doç. Cetin Özek, halen bilimsel incelemeler yapmak amacıyla İngiltere'de bulunmaktadır. Geçen yıl düzenlediğimiz seminere **«sendika-politika»** konusunda ders vererek katılan Sayın Doç. Özek'e yapılan saldırının esaşı şudur:

Londra'daki Türk Kültür A taşesi, bir konfeans düzenleye-

(Devamı 4 ncü sayfada)

Tasarı komisyonu çalışma halinde

üzerinde herkes ileri geri bir çok şeyler söyledi. Fakat hiç bir örgüt eyleme geçmedi.

Her zaman eylemde en önde olan sendikamız bu kez de 274 ve 275 sayılı yasaların emekçiler yararına düzeltilmesi için bir kanun teklif tasarısı hazırlanmasına karar vermiştir.

Bu amaçla Genel yönetim kurulu üyelerinden Müfettiş Hüseyin Akduman, Yedikule

rilen komisyon raporu kabul edilmiş ve kanun tekniğinde yazılmak üzere sendikamız hukuk danışmanına verilmiştir.

Bütün Parlamento üyelerine gönderilecek olan bu teklifi hangi millet vekillerinin imzalayıp imzalamayacağını da ayrıca duyuracağız.

Emekçiden yana mı yoksa sömürüden yana mı olduklarını o zaman daha iyi anlayacağımız millet vekillerini hep birlikte tesbit etmis olacağız.

Pahalılık Felaketi

Kimin kime hesap soracağı belli değil... Bu düzen öylesine alabildiğine sorumsuz, öylesine alabildiğine kudurgun ki... Bundan memnunum diyen bir avuç mutlu azınlık dışında herkes yalan söylüyor demektir açıkça. Şimdi turfan da sebzeler piyasaya çıkmaya başladı. Fiyatlar şöyle: Sivri biber 15 lira, domates 13 lira, taze fasule 25. lira, bir parmak boyu salatalık 3,5 lira, bakla 7,5 lira kabak 10 lira.. Manavlara yaklaşmaya cesareti olan varsa beri gele. Bir koca gün çalışacaksın, bir kilo taze fasulya alamayacaksın. Beylerde ne utanma kaldı, ne sıkılma. Bu kokuşmuş düzene ne zaman dur diyeceğiz?

Asgari ücret, azamî fiyat

HİKÂYE

BEYEFENDİ

SABAHAT EMİR

«— Şoför Efendi, ne tarafa?»

«— Şoför Efendi, parayı alır mısınız?»

«— Şoför Efendi, biraz hızlı sür!»

«— Şoför Efendi, köşede dur!»

Sabahtan akşama kadar bu efendi kelimesinden boğulacak gibi olurdu. Her sabah aynada sinekkaydı biçiminde traş ettiği tombul aynaklarına, iri mavi gözlerine briyantinli saçlarına fiyakalı endamına bakar kendinde efendi kelimesinin havasında sezilen sünepe, pespaye bir hal göremezdi. Zor değildi ya sinir oluyordu bu kelimeye, eziliyor, küçülüyordu. Ama kaz kafalı müşterilerine anlatamazdı bunu. Şoför mevkiin de kimi görseler hemen yapıştırıveriyorlardı şu ucuz «Efendi» kelmesini. Anlıyordu kendisini küçümsediklerini... Gizli gizli içlendiğinden mi nedir, sabahları evinden neşeli, babacan bir halde çıkan Şoför Necati, eve geldiği zaman sinir küpü olurdu. Dışarıda kendini gösteremediğinden evde diktatör kesilirdi. Hiç günahı yokken genç karısını, küçük çocuğuna bağırır, çağırır, küfür eder, kapıları çarpar, su kavanoz dipli dünyaya meydan okumak istercesine oturur kafayı bir güzel çekerdi. Bütün bu huysuzlukları yanında hani ince tarafları da yok sayılmazdı. Müzikten pek hoşlanırdı. Yalnız öyle meyhane havalarından değil! Hani şu ağır, klâsik parçalardan baya zevk alırdı. Güzel kitaplardan hoşlanırdı. Pek kalın ve sıkıcı olmamak şartıyla ayda bir kitap okuduğu bile olurdu. Güzel sanat eserlerinden bir şeyanlamasa bile bir duyarlılık gösterirdi. Bazen Beyoğluna çıktığı zaman Şehir Galerisine uğrar kendisine efendi diyen hanımcıklar beyciklerle birlikte omuz omuza tabloları seyrederdi. Hani içinde adını veremediği, anlayamadığı bir şeyler kıpırdamaz değildi! İlkokulda güzel resimler çizer, öğretmeninden hep aferinler alırdı. Hatta zaman zaman içinde resim yapmak için heves duyardı. Bazen radyoda sanat konuşmalarını büyük bir ilgiyle dinler, tabii bu arada dırdırlanan karısını «Kaltak», ağlayan çocuğunu «Piç» diye azarlamaktan geri kalmazdı. Artık sinirleri bir bozuldu mu evine, mesleğine, hayata lanetler eder dururdu.

Bir gün monoton hayatının gidişinde ufak bir değişme oluverdi. Sabahleyin arabaya binen ilk müşteri ona «Beyefendi» diye hitap etti' Sevincinden, minnettarlığından gözleri dolu dolu oldu Necati'nin. Hani öyle kendini büyük gördüğünden falan değil, ama kendi kendine saygı duydu birdenbire... Hiç gereği yokken «Hanımefendi» diye hitap ederek saati sordu müşteriye. O da beyefendi diye hitap ederek cevap verdi. İştediği yere geldiği zaman bütün ısrarlarına rağmen ona parayı kabul ettiremedi.

İşi gücü bırakıverdi. Necati Felekten bir gün çalmak isteğiyle Boğaz'a indi. Bütün gün kendine lüks tarife uyguladı. Lüks yerden yemek yedi, lüks pastahanelere girdi, lüks yerlerde gezindi. Sonunda bir kuş gibi haifflediğini hissetti. Bir oyuncakçı mağazasının önünden geçerken en güleç haliyle çocuğu aklına geldi. Hemen içeri girip bir oyuncak aldı. Çevresindeki güzel kadınkırız. Biliyor musun ben bu evden çıkmaya karar verdim.

Bir kişinin mutluluğu ve neşesi evi sarıvermişti. Öyle ki dışarı çıkmayı bile unuttular. Bir şey yemeyi akıllarına bile getirmeden sabahlara kadar konuştular.

Karısına şoförlüğün yanında kârlı işlere de girişeceğini, boş zamanlarında resim çalışmaları yapacağını çocukça bir heyecanla anlatıyordu. Bu arada karısını da enstitüdeki «Yemek» derslerine göndermeyi de vadetmişti. Zavallı kadıncağız hangi sihirli yelin estiğini bilmeden kocasının coşkunluğuna kaptırmıştı kendini. İçinde bir şey «İnan, mutlu olacaksın!» diyor ve inanıyordu. Bütün bunların dından kocasının sinirleri bozulup da kendisini «Kaltak» diye azarlamıyacağına emindi. Ve nitekim de öyle oldu. O günden sonra Necatinin ağzından hiç küfür duyulmadı, kahvelerden, bütün kötü alışkanlıklardan, kötü arkadlardan elini eteğin içekti. Oni işlere girişti. Ufak ufak da olsa istediği sonuçları elde etmeye başladı. Tabii bu akşamları şoförlük etmekten de vaz geçmedi. Artık ona müşterinin «Bey veEfendi» demeleri etkilemiyordu. Kendini bulmuş olan insanlara özgü tatlı bir güvenlik gelmişti üzerine. Delicesine çalışıyordu. Delicesine çalışıyordu. Boş zamanlarında da güzel resimler, desenler çiziyordu. Bu arada karısı da yemek derslerine devam ediyordu...

Bir mutlu aile doğuyordu böylece. İnsanları kendileri bilmeye, bulmaya yöneliyordu. Şoför Necati mutluydu... Bey desinler, Efendi desinler aldırdığı yoktu. Önem vermiyordu gelişi güzel söylenen sözcüklere... Yalnız bir sabah arabasına bir iyilik meleği gibi binen, billur sesli, saygılı hanımı ve onun «Beyefendi» deyişini unutamıyordu...

ONUN TÜRKÜSÜNÜ GUEVARA'NIN

Dağların ve nehirlerin
Türküsünü söylemek istiyorum

BİZ ve ONLAR

Kapitalist dünyanın iki ayrı yaşantısı vardır: Biri ezmeye dayanan eğlenceli neş'eli, mutlu yaşantı; diğeri de bizimki

Büyük gökyüzünün ve kırların
Mavi bir çiçeğin türküsünü söylemek istiyorum
Umudun ve sevdanın.
Kahraman bir yüreğin türküsünü söylemek istiyorum
Aslan türküsünü Guevara'nın

Odalar ve sofalar kuşatmış beni
Sandalyeler masalar tabaklar
Gökyüzü kuşatmış beni içim daralıyor
Gelenekler korkular kuşkular
Kuşatmış beni
Rotatifler silâhlar yasalar

Ah akşam oluyor
Sevgilim aşkım benim
İniyor dağlara
Örtüsü gecenin
Bir çocuk durmadan
Büyük nehirleri özlüyor
Kaybolmuş sevinçleri özlüyor
Bu yürek durmadan
Geçiyor dağlardan
Gölgesi çetelerin

Körlerin ve yetimlerin
Türküsünü söylemek istiyorum
Yavrusu ölmüş ananın.
Hastaların türküsünü söylemek istiyorum,
Hapiste yalnız bir adamın.
Sevgili bir yüreğin türküsünü söylemek istiyorum
Kardeşimin, Guevara'nın

Ah, nasıl da acı
Böyle susup durmak
Kötüler cellâtlar, elinde
Bunalırken güzelim halk
Fabrikalar yanlış çalışırken
Yanlış ekilirken toprak
Ayak, olmuşken baş
Baş, olmuşken ayak

Kavganın ve hürriyetin
Türküsünü söylemek istiyorum
Gür bir akışla akacak kanın
Eşitliğin türküsünü söylemek istiyorum
Halklar adına yükselen sancağın.
Sadeliğin, inceliğin, onurun
Türküsünü söylemek istiyorum
Onun türküsünü, Guevara'nın

ATAOL BEHRAMOĞLU

lara hiçbir kötü niyeti olmadan bakarken karısının uzun zamandan beri bulaşık eldivenleri istediği geldi aklına onu da aldı.

Dönerken en neşeli plâklarını aldı arabanın pikabında... «O havasız evden çıkmalıyız» diye düşündü. Daha havadar, daha güzel bir yere çıkmak için de para gerekliydi. Para için de çalışma...

«— Çalışırım anasını satayım, ölesiye çalışırım ama bey gibi yaşarım!»

Dedi kendi kendine... Sanki çalışmak için geç kalıyormuş gibi arabayı daha bir hızlı sürmeye başladı. Sir keciye geldiği zaman ani bir kararla arabasını durdurdu. Büyük kırtasiyeci dükkânlarından birine girerek bir sürü resim malzemesi aldı. Elinde paketler olduğu halde çocuklar gibi şen ve hafif olarak arabasına döndü.

«— Yarın da güzel plâklar alırım» dedi kendi kendine.

Kaldırımlarda araba kollayanlar «Aksaray, Beyazıt!» diye bağırışırlarken o hiç birisine aldırış etmedi. Eve gitmek için sabırsızlanıyordu.

Karısı onu pek ürkek karşıladı. Ezile büzüle yemeği yetiştiremediğini söyledi. Necati büyük bir coskunlukla karısını kolları arasına aldı.

— Üzülme canımın içi, dışarda yemek yeriz!»

Karısı şaşkın bir sevinçle:

— İyi ama ya çocuk?

— Çocuğu annenlere bira-

Biz böyle çalışıyoruz

gibi ezilmeye, sömürülmeye dayanan kaygılı, üzüntülü, mutsuz yaşantı... İlkinin yaşantısını biz sağlarız. İkincisi zaten kendi yaşantımızdır. Sır

Patronlar böyle eğleniyor

tımıza binip rahatça, neş'elice göbek atanlar, bizim tılsımlı bileklerimize bağlıdırlar. Ve gerçekte onlar bağımlıdır, bizler bağımsız. Ama uygulamada kendi affedilmez kusurlarımızdan dolayı biz bağımlı oluruz, onlar bağımsız. Herşey bizim irademizle bir anda tersyüz olabilir. Küçük bir silkelenmeyle bu düzen hemen değişebilir. İş sadece bir halat oyununa kalmıştır: Hele yapısalım bakalım karşılıklı olarak haladın uçlarına. Kimler kimleri çekecek kendi yanlarına?...

HALİDE EDİP'İN BÜSTÜ DİKİLDİ

Halide Edip, gerçekten kurtuluş savaşına katılan yürekli Türk kadınlarından biridir. Ancak onun bir de tarihin hiç bir zaman affedemeyeceği bir büyük kusuru vardır. Bu kadın Türkiye'nin emperyalistler tarafından iyice bastırıldığı zamanlarda tek kurtuluş yolunun «Amerikan manda-

(Devamı 4. ncü sayfada)

Yandaki Fotoğrafta **Büstün dikilişi sırasında olaylar meydana geldi.**

İş Kolu Sözleşmesi

(Baştarafı 1 nci Sayfada)

ve Cam Fabrikasında iş kolu düzeyinde yapılan toplu iş sözleşmesinin şartlarını beğenmeyerek yeni bir sendika kurup işyeri düzeyinde yetki alarak sözleşme yapmak istiyen işçilerin bu yüzden giriştikleri grevin kanunsuzluğu iddia edilmişti. Açılan dava sonunda grevin kanunsuz olmadığı yargı organlarınca belgelendi.

Ancak, Türk-İş'in grev kırıcılığı yüzünden yararsız bir sözleşme ile sonuçlandı bu grev.

Bundan sonra iş kolu düzeyinde yetki alan sendikalar, işyeri sözleşmeleri olan işyerlerinde ikinci bir sözleşme yaparak işçilere yeni ekonomik yararlar sağlamayı denediler.

Ges-İş sendikası Devlet Su İşleri genel müdürlüğü ile bu konuda uyuşmazlığa düştüğünden dolayı yüksek hakem kuruluna baş vurdu. Yüksek hakem kurulunun kesin kararı ile işçi ücretlerine günde 250 kuruş zam yapılması gerekiyordu. İşveren bu kesin kararı uygulamadığı için sendika tarafından dava açıldı. Mahkemenin verdiği karar çok ilginç olmuştu. İş Mahkemesi «iş yeri düzeyinde yapılan sözleşme ile ücret zamları verilmiş olduğuna göre iş kolu düzeyinde yapılan sözleşme ile ikinci bir zam getirilmesi mümkün değildir. İş kolu sözleşmesi normatif esasları dü-

Böyle olunca da bunlardan birini seçmek diğerini ortadan kaldırmak gerekir. İşkolu düzeyinde yapılan sözleşmeler de emekçi sınıfın haklarını işletmenin verimlilik ölçüsüne göre olmak olanağı yoktur.

Türk sanayii henüz böyle bir ortama gelmemiştir. Örneğin 3000 işçinin çalıştığı bir işyerinden alınacak ücret zamanı ve sosyal hakları 10 işçinin çalıştığı işyerinden almak mümkün olmadığına göre, en iyisi işyeri düzeyinde ve de işyerinin olanakları ölçüsünde sözleşmeler yapmaktır. Aksi halde yapılacak işkolu sözleşmesi ya çok verimsiz olacak ya da çok yıkıcı olacaktır. Birinci şık daha kuvvetli ihtimaldir.

Çünkü bugünkü uygulamaya göre işçi sendikası ekonomik bakımdan çok kuvvetli bir işverenle yapacağı çok iyi bir sözleşmeye ekonomik bakımdan çok zayıf işletmelerin katılmasını zorlamak için grevlere başvuracaktır. Olanağı olmıyanlar buna olsun katılmıyacaklarından olumlu sonuç alınamadıktan başka hem işçinin, hem işverenin, hem Türk ekonomisinin hem de grevci sendikanın zararları büyük olacaktır. Ekonomik olanağı en zayıf işverenin ölçüsüne göre sözleşme yapmak sa büyük işletmelerde çalışan emekçilerin emeğinin ucuza satılması demektir.

İşkolu sözleşmesi isminden de anlaşılacağı gibi bir tek sözleşmenin tüm işkolundaki

Halide Edip

(Baştarafı 3. ncü sayfada)

sı» olduğunu söylemişti. Yani ona göre Türkiye Amerikan egemenliği altına girerse kurtulabilirdi. Oysa bunun doğru olmadığı kanlar akıtılarak kazanılan kurtuluş savaşları ile anlaşılmıştır. Ve bugün için daha iyi anlaşılmaktadır ki, Türkiye Amerikan emperyalizminin pençesine düştüğü anda peirşan hale gelmektedir. Nitekim, bugün için Türkiye'nin başına gelenler hepimizce bilinmektedir. Yurdumuzun 35 milyon metrekarelik topraklarında NATO kisvesi altında Amerikan emperyalizmi hüküm sürmektedir. Ulusal ordu istekleri bir yana, Türkiyede 35.000 Amerikan askeri görev yapmaktadır. **(Yeni askerlik tasarısı ile ilgili haberimizi okuyunuz.)**

Gerçek buyken Türk Kadınlar Birliği Sultanahmet'te Halide Edip'in büstünü dikmistir. Büstün dikilişi anında devrimci öğrenciler eyleme geçmiş ve büste konan Belediye Başkanı Atabeyin celengini parçalamışlardır.

SON DAKİKA

Halide Edip'in dikilen büstü mechul şahıslar tarafından önceki gece parçalanmıştır. Olayla ilgili tahkikat devam etmektedir.

Emperyalizm Nedir

(Baştarafı 2. nci sayfada)

kendi adamlarını işbaşına getirirler. Bugün Amerika bir cumhuriyettir. Ancak, Amerika'da dünyadaki tüm kralların sayısından çok sanayi kralı vardır. Petrol, çelik, otomobil, demiryolu, gazete, domuz eti, hatta çiklet kralları vardır. Bu kralları sermaye yaratmıştır. Meselâ, bir Rokfeller denilen aile vardır. Bu aile İran ve Suudi Arabistan'daki Petrolleri işletmekte ve bu ailenin serveti 600 milyar türk lirasını tutmaktadır.

Bunların kurdukları şirketlere TRÖST denir. Bu tröstler, kendi ülkeleindeki iç pazarı ellerinde tutarlarken, diğer yandan dünya pazarlarını aralarında paylaşırlar ve dünyanın diğer ülkelerinde kendi mallarını satacak tüccarlar bulurlar İşte bu tüccarlara KOMPRADOR denir. Bizdeki yabancı firmaların mallarını satan yerli firmalar gibi). Bu Amerika denen ülkede 35 milyon kişi sefalet içinde sürünürken, bu şirketlerde geri kalmış ülke halklarını sömürerek ve bu şirketlerin askerleri bu ülkelerde bizim ülkemizde olduğu gibi, üs denilen askeri kaleler kurarak, bu halkları baskı altında tutarlar.

Bugün dünyanın her tarafında, bu sömürgeci devlete karşı milli kurtuluş mücadelesi yapılmaktadır. Vietnam halkının yaptığı kahramanca mücadele de, bu yönde yapılmaktadır.

Askerlik Tasarısı

(Baştarafı 1 nci Sayfada)

ve ilkokul mezunu olmayanlara imtiyaz tanınmaktadır.

Amerikan emperyalizminin ekonomimize el atmasının yanında sistemli olarak askerlik düzenimize de el attığı bilinmektedir Türkiye'de amerikan askerleri büyük çoğunluktur Bunlar bizim en gizli yerlerimize kadar girmiş ve askerliğin gerektirdiği gizlilik esası gittikçe bozulur olmuştur

Bilindiği gibi okuma-yazma bilmeyenler için birkaç yıldanberi faaliyette bulunan Okuma-Yazma Taburları, diğer askerlere nazaran ayrıcalıklarla dolu bulunmaktadır Okuma yazma bilmeyenler, lüks bir askerlik görevi yapmak şansına kavuşturulmuştur

Şimdi ise bunu daha da geliştirip okuma yazma bilmeyenler tamamen askerlik dışı tutulmakta, diğerlerine de bedel hakkı tanınmaktadır. Yani parası olan düdüğü çalacaktır.

zetleyen bir sözleşmedir.

Bu sözleşmede ikinci bir ücret zammı getirilmiş olduğundan açılan dava haksızdır» diyerek davayı red-haksızdır» diyerek davayı red-detti.

Böylece ortaya bir içtihat çıktı.

Bu içtihada göre işyeri düzeyinde yapılan bir sözleşme ile ücret zamları düzenlenmiş se iş kolu düzeyindeki sözleşmede; iş kolunda yapılan sözleşmede ücret zamları düzenlenmişse işyeri düzeyindeki sözleşmede ücret zammı istenemez. İstendiği halde verilmezse, grev de yapılamaz. Ya pılırsa, kanunsuz grevden dolayı hem grev kararı veren sendika, hem de greve katılan işçiler hakkında kanuni koğuşturma yapılır, gerçeği ortaya çıkmıştır.

Bütün bu gerçeklere rağmen işyeri düzeyinde temsil yetkisini kaybeden sendikanın, iş kolundaki yetkisine istinaden işçilere zam alacağını söylemesi yalanın kuyruklusu dur.

İKİ TÜR SÖZLEŞME FAYDALI MIDIR?

Ekonomik yarar olmayan çabaların faydalı olmadığı ger çeğini bilmeyen yoktur. O halde toplu sözleşmeden hangisi faydalıdır?

Faydası olmıyan bir sözleşme türünün ortadan kaldırılmas gerekmez mi?

Kuşkusuz emekçi sınıfının da Türk sosyal ve ekonomik hayatının da düzenli yürütümesini herkes arzular.

işyerlerine uygulanmasıdır. Vatansever sendikacı, vatansever milletvekilleri ve sosyal konularla ilgilenen tüm aydınları bu konuda görüş birliğine çağırıyoruz.

Demirsoy

yatışsın. O zaman bu meseleyi de halle çalışacağız!»

Sanki işçilerin bütün meselelerini halletmişlerdi. Sanki asgari ücret yönetmeliği devrik hükümet zamanında yürürlüğe girmişti 1 Temmuzdan beri beyler nerede idiler? Üstelik de daha kabul ettirmeye çalışacaklardı. Kesin olarak birşey söyleyemiyordu. Yani Demirsoy, açıkça delegelerden hükümetin kurulmasına yardımcı olunmasını istiyordu. Bu sayede, Türk-İş Hükümet sıkı-fıkılığı yeniden başlayacaktı. Hükümete muhalefet Türk-İş'e muhalefet demekti.

İşte Konfederasonda düğümlenen ülke çapınad sarı sendikacılık Türkiye'de böyle yapılıyordu. İşverenle, hükümetle işbirliği etmek sarı sendikacılık yapmak demekti. Artık renklerin üzerindeki siyah örtüler kalkmaya başlamıştı.

Muvafıklar kaşlarını çatmışlardı. Mutlaka onların dedikleri olacak, onların istedikleri sandıktan çıkacaktı. Muhalifilerin elleri kırılacaktı. Nitekim sonuç değişmedi. Aynı baş, aynı gövdeyi sürüklemiş, ötekiler arkadan bakakalmışlardı. Ama bu işin sonu mutlâka gelecekti...

Gerici Basın

(Baştarafı 2. nci Sayfada)

rek Sayın Özek'i de davet etmiştir.

Özek, konferansta bilimsel niteliğine ve dürüstlüğe yakışır biçimde konuşmuş ve dinleyiciler tarafından haklı olarak alkışlanmıştır. Bu arada Kültür Ataşemiz, Çetin Özek'e maksatlı sorular yönelterek işgüzarlık yapmağa kalkışmıştır. Ataşenin, **«Siz marksist misiniz?»** tarzında maksatlı olarak sorduğu soruyu Özek şöyle cevaplandırmıştır.

«Sayın ateşe bana maksatlı soru sormaktadır. Anayasamızda düşüncenin suç sayılacağı kabul edilmemiştir. Üstelik Ataşe marksizmi basit birşey sanmakta ve herkesin «ben marksistim» demekle marksist olabileecği kanısına kapılmaktadır. Ataşenin merakını gidermek için söyleyeyim: Ben bilimsel anlayışımı iyi bir marksist olabilme yönünde geliştirmeye çalışıyorum.»

Hal böyle olmasına rağmen, gerici basın günlerce Sayın Çetin Özek'i kamuoyunda küçük düşürücü yayınlar yapmaktadır. Yazacak başka birşe yiolmayanlar başka ne yapabilirler? Türkiye'nin patronlara bağımlı profesör bozuntularına değil, gerçekten namuslu, gerçekten yürekli Özek gibi öğretim üyelerine ihtiyacı vardır..

Teksif Her Yerde

(Baştarafı 1 nci Sayfada)

malarına girişmektedir. Böylece, üyelerimizi aldatıp kendi sendikalarına geçirmek amacını gütmektedirler. Bu amaçlarını birçok fabrikalarda uygulamağa kalkışmışlar ve fakat bilinçli üyelerimizin sert ve kırıcı tepkilerine uğramışlardır.

Öte yandan üç dört işyerinde, henüz gerçekleri bilmeyen üyelerimiz sarı sendikanın oyununa gelmişler ve greve «evet» demişlerdir. Bu üyelerimize bizzat Genel Başkan Rıza Güven tarafından belgesel bilgiler verilmiş ve sarı sendikanın güttüğü amaç açıklanmıştır. Rıza Güven, işçilere işkolu sözleşmesini teker teker okumuş ve aldatıldıklarını ispat etmiştir. Genel Başkanımızın, aldatılan Nalbantoğlu emekçilerine yaptığı konuşma aynen şöyledir

«Değerli arkadaşlarım,

Benim buraya gelmemdeki maksat, grev teşebbüsünüzü kırmak değildir. Sarı sendika sizleri aldatmak, işyerinde ikilik çıkarıp bundan parsa toplamak için harekete geçmiştir. İşkolu seviyesinde imzaladıkları sözleşmeyi size teker teker okuyacağım. O zaman göreceksiniz ki, sarı sendikanın asıl maksadı başkadır. Şayet, sizlerin gerçekten ekonomik çıkarları varsa, hemen greve gidiniz. Göreceksiniz ki, ekonomik ve sosyal çıkarlarınız için yapılacak grev, önce Sendikamız tarafından destek-lenecektir. Ama, sarı sendikanın amacı grev yapmak değildir. Sizlere ekonomik ve sosyal çıkarlar sağlamak hiç değildir. Öyleyse, kemendi boynunuza geçirmenizin anlamı nedir?

İskolu sözleşmesi, size çıkar sağlamak için değil, sendikamızın yaptığı sözleşmelerle sizlere temin edilen hakları elinizden almak ve patronla sarı sendikanın çıkarlarını kollamak için yapılmıştır. Bilinçli emekçiler olarak bu oyuna gelmeyeceğinizi umarım. Amacım, bir daha ifade edeyim ki şudur: sizin çıkarlarınız için yapılacak greve evet; sizi kendi çıkarlarına alet etmek için yapılacak danışıklı-döğüşe hayır!»

Genel Başkanımızın bu açıklamaları emekçiler tarafından memnunlukla karşılanmış ve sarı sendikaya kahretmişlerdir.

TEKSTİL
Onbeş günlük Gazete

TEKSTİL İŞÇİLERİ
SENDİKASI ADINA İMTİYAZ SAHİBİ :
RIZA GÜVEN

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ :
ABDULLAH SERT

Yönetim yeri: Babıâli Cad. Sıhhiye Apt. Kat 3, D. 8. Cağaloğlu

Telefon : 26 85 90

Dizgi: Baskı :
Yeni Hamle Matbaası
İSTANBUL